

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie zwiększenia solidarności wewnątrz UE w dziedzinie azylu – Agenda UE na rzecz lepszego podziału odpowiedzialności i większego wzajemnego zaufania

COM(2011) 835 final

(2012/C 299/17)

Sprawozdawca: **Cristian PÎRVULESCU**

Dnia 2 grudnia 2011 r. Komisja, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie zwiększenia solidarności wewnątrz UE w dziedzinie azylu – Agenda UE na rzecz lepszego podziału odpowiedzialności i większego wzajemnego zaufania

COM(2011) 835 final.

Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 27 czerwca 2012 r.

Na 482. sesji plenarnej w dniach 11–12 lipca 2012 r. (posiedzenie z 11 lipca) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 116 do 3 – 2 osoby wstrzymały się do głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Komitet przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę Komisji Europejskiej i uważa, że konieczna jest dalsza debata nad europejską polityką azylową i jej dostosowanie.

1.2 Komitet jest zdania, że zasada solidarności powinna pozostać kamieniem węgielnym tej polityki mimo tego, że politykę azylową komplikuje zróżnicowana liczba i wielkość państw członkowskich, a także ich nierówne narażenie na fale uchodźców. Solidarność nie powinna być postrzegana jedynie jako zasada zwiększająca skuteczność polityki, ale jako podstawowa wartość, która uzasadnia i wzmacnia podejmowane działania.

1.3 Należy podjąć istotne wysiłki na rzecz zapewnienia przez opinię publiczną, administrację krajową, regionalną i lokalną oraz decydentów politycznych zgodnego poparcia wartości leżących u podstaw polityki azylowej, czyli poszanowania podstawowych praw człowieka, udzielania wsparcia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, oraz solidarności i zaufania między państwami członkowskimi.

1.4 Komitet jest zdania, że podejście oparte na tworzeniu zachęt mogłoby przełamać impas w polityce azylowej pod warunkiem prawidłowego określenia najbardziej odpowiednich działań oraz udzielenia im stosownego wsparcia, także finansowego.

1.5 Jeśli chodzi o praktyczną współpracę, Komitet zachęca Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) do szybszego rozwinięcia swoich możliwości operacyjnych. Pilne i niezbędne wzmocnienie możliwości urzędu musi być także skoordynowane z planowaniem i tworzeniem Funduszu Migracji i Azylu.

1.6 Ponadto Komitet domaga się poprawy działań na rzecz integracji uchodźców. O ile tworzony przez nas europejski system azylowy może być skuteczny jeśli chodzi o szybkie i prawidłowe przyznawanie statusu uchodźcy, to może się on nie powieść w zakresie integracji.

1.7 Politykę azylową należy postrzegać nie tylko jako strukturę horyzontalną, tak jak ma to miejsce obecnie, lecz także w perspektywie pełnego „cyklu” azylowego, w którym główna uwaga skupiona jest na osobach znajdujących się w sytuacji zagrożenia. Umożliwiłoby to określenie niespójności i czynników hamujących postęp.

1.8 Należy przypomnieć, że zasada solidarności nie ma zastosowania jedynie na poziomie państw, ale że chodzi tu o ogólną zasadę kontaktów międzyludzkich pomiędzy osobami i grupami. Należy pielegnować i rozwijać ducha solidarności ludzkiej, jako że wykracza ona poza pryzmat racjonalnych argumentów i presji wywieranej przez politykę azylową i imigracyjną i stanowi integralną część wartości leżących u podstaw Unii Europejskiej.

1.9 Doświadczenie zgromadzone w tej dziedzinie przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego i Komitet mogą przyczynić się do pełniejszej i bardziej szczegółowej oceny polityki azylowej.

2. Wprowadzenie

2.1 W dokumencie Komisji stwierdza się, że „Solidarność to jedna z wartości podstawowych Unii Europejskiej, która stanowi też wiodącą zasadę wspólnej europejskiej polityki azylowej [...]”. Teraz została ona zapisana w artykule 80 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej”.

2.2 Jak zostało to podkreślone w dokumencie Komisji, przepływy azylowe wykazują wahania, „osiągając najwyższą wartość 425 000 wniosków dla 27 państw UE w 2001 r., a następnie spadając do poziomu poniżej 200 000 w 2006 r., przy czym spodziewany jest duży wzrost w 2011 r.”

2.3 W tym celu Komisja proponuje wzmocnienie wewnątrzunijnej solidarności w dziedzinie azylu, koncentrując się na czterech dziedzinach: „praktycznej współpracy i pomocy technicznej, solidarności finansowej, podziału obowiązków i usprawniania narzędzi zarządzania systemem azylu”.

2.4 Celem komunikatu Komisji „jest także przyczynienie się do zakończenia prac nad «pakietem azylowym», biorąc pod uwagę, że najbliższych kilka miesięcy będzie kluczowe dla realizacji celu na 2012 r., w której swoją rolę musi też odegrać wymiar solidarnościowy”.

3. Uwagi ogólne

3.1 Komitet przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę Komisji Europejskiej i uważa, że konieczne jest przeprowadzenie pogłębianej analizy europejskiej polityki azylowej, by można ją było znacząco dostosować do nakreślonych celów.

3.2 Polityka azylowa jest obecnie kwestionowana w obrębie Unii Europejskiej w następstwie niedawnych wydarzeń politycznych w Afryce Północnej oraz na Bliskim i Dalekim Wschodzie. Wiele osób zostało zmuszonych do szukania schronienia jako uchodźcy w państwach członkowskich UE.

3.3 Komitet jest zdania, że zasada solidarności powinna pozostać kamieniem węgielnym tej polityki mimo tego, że, ogólnie rzecz biorąc, wdrażanie i koordynację zasady solidarności komplikuje liczba i wielkość państw członkowskich, a także ich narażenie na napływ uchodźców.

3.4 System azylowy powinien być elastyczny, by móc sprostać wahaniom w napływie uchodźców, a jednocześnie trwały, by procedury instytucjonalne oraz inne działania na rzecz integracji mogły przynieść konkretne rezultaty.

3.5 Należy także przypomnieć, że zasada solidarności nie ma zastosowania jedynie na poziomie państw, ale że chodzi tu o ogólną zasadę kontaktów międzyludzkich pomiędzy osobami i grupami. Należy pielęgnować i rozwijać ducha solidarności ludzkiej, jako że wykracza ona poza pryzmat racjonalnych argumentów i presji wywieranej przez politykę azylową i imigracyjną i stanowi integralną część wartości leżących u podstaw Unii Europejskiej.

3.6 Komitet wyraża zadowolenie w związku z położeniem przez Komisję nacisku na zaufanie. Zasada zaufania stanowi uzupełnienie zasady solidarności, co zwiększa odpowiedzialność państw członkowskich. Sukces omawianej polityki zależy od udziału i wzajemnego wsparcia każdego państwa członkowskiego. Działania podejmowane przez poszczególne państwa członkowskie uzależnione są od działań innych państw członkowskich, co pokazuje, że należy śmiało dążyć do osiągnięcia koordynacji i harmonizacji.

3.7 Niemniej Komitet odnotowuje, że polityka azylowa wciąż nie jest ani skonsolidowana ani skuteczna. Nadal utrzymują się różnice między państwami członkowskimi pod względem otwartości i przygotowania do przyjęcia uchodźców oraz tworzenia europejskiej polityki azylowej. Należy podjąć istotne wysiłki na rzecz zapewnienia przez opinię publiczną, administrację krajową, regionalną i lokalną oraz decydentów politycznych zgodnego poparcia wartości leżących u podstaw polityki azylowej, czyli poszanowania podstawowych praw człowieka, udzielania wsparcia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, oraz solidarności i zaufania między państwami członkowskimi. Należy ponadto poświęcić więcej uwagi wdrażaniu tej polityki. Doświadczenie w terenie pokazało, że osoby ubiegające się o azyl są podatne na zagrożenia, zarówno w kraju pochodzenia, jak i w kraju przyjmującym.

3.8 Zorganizowane społeczeństwo obywatelskie, wypowiadając się regularnie za pośrednictwem Komitetu, zwróciło uwagę na luki w polityce azylowej pod względem przedstawianej wizji, struktury i wdrażania, oraz opracowało szereg zaleceń mających poprawić tę sytuację. Dotychczasowe działania dostosowawcze w zakresie harmonizacji, finansowania specjalistycznych programów lub reform instytucjonalnych nie zdołały skonsolidować wspólnej polityki azylowej. Konieczna jest reforma tej polityki; ze swej strony Komitet potwierdza chęć przyczynienia się do tego procesu.

3.9 Komitet jest zdania, że nadszedł moment, by w sposób znacznie bardziej stanowczy skonkretyzować zasady solidarności i zaufania. W związku z tym proponuje w szczególności dwa kierunki działań uzupełniających. Pierwszy ma na celu doprowadzenie w średnim i długim okresie czasu do zmiany opinii na temat azylu i podejścia do tej kwestii, zwłaszcza w kręgach opiniotwórczych, wśród decydentów politycznych i funkcjonariuszy publicznych, w wymiarze lokalnym i krajowym.

3.10 Drugi kierunek działań jest już częściowo realizowany, ale należy go lepiej ustrukturyzować i opracować. Dotyczy on wspierania zasady solidarności i zaufania poprzez mechanizmy instytucjonalne propagujące udział władz krajowych, regionalnych i lokalnych. Podejście oparte na tworzeniu zachęt mogłoby przełamać impas w polityce azylowej pod warunkiem prawidłowego określenia najbardziej odpowiednich działań oraz udzielenia im stosownego wsparcia, także finansowego.

3.11 Komitet sugeruje także poprawę działań na rzecz integracji uchodźców. Wiele dowodów dostarczonych przez działające w tej dziedzinie organizacje wskazuje, że osoby ubiegające się o azyl narażone są na dyskryminację, nie posiadają dostępu do podstawowych usług publicznych oraz mają problemy z zakwaterowaniem i zapewnieniem bezpieczeństwa osobistego. Pomimo wyżej wspomnianych skutecznych procedur pozwalających na szybkie i prawidłowe przyznawanie statusu uchodźcy, tworzony przez nas europejski system azylowy może się nie powieść w dziedzinie integracji.

3.12 W związku z tym Komitet zaleca, by przeprowadzono analizę polityki azylowej także przez pryzmat pełnego „cyklu” azylowego, dodatkowo do już istniejącej struktury horyzontalnej; w ramach tego cyklu śledzono by losy osób zagrożonych, od momentu wkroczenia na terytorium Unii, poprzez

procedury ubiegania się o azyl i działania na rzecz integracji, oraz z uwzględnieniem średnio-i długoterminowej perspektywy integracji lub, w stosownym przypadku, powrotu do kraju ojczystego. W kontekście opracowywania polityki, fakt śledzenia całego „cyklu” azylowego i skupienie się na osobie znajdującej się w sytuacji krytycznej pozwala istotnie przyczynić się do określenia niespójności i czynników hamujących postęp.

3.13 Doświadczenie zgromadzone w tej dziedzinie przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego i Komitet mogą przyczynić się do pełniejszej i bardziej szczegółowej oceny polityki azylowej, która jest słusznie kwestionowana w świetle niedawnych wydarzeń politycznych, które miały miejsce w krajach sąsiadujących z UE. Komitet uważa za wskazane, by treść komunikatu Komisji zawierała konkretniejszą refleksję nad rolą organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

3.14 Ponadto Komitet przyjmuje z zadowoleniem udział Komitetu Regionów oraz władz lokalnych w opracowywaniu polityki azylowej i uważa, że władze szczebla niższego niż krajowy odgrywają centralną rolę w zapewnianiu powodzenia tej polityki, zwłaszcza działań na rzecz integracji. Należy zachęcać władze szczebla niższego niż krajowy do odgrywania istotniejszej roli w integracji uchodźców, zwłaszcza poprzez aktywne środki finansowania.

4. Uwagi szczegółowe

4.1 Komitet jest zadowolony z faktu, że Komisja Europejska położyła nacisk na aspekty związane z praktyczną współpracą. Podobnie jak niezbędne zmiany, które mają zostać wprowadzone w ramach pakietu legislacyjnego, praktyczna współpraca pozwoli dokonać konkretnych ulepszeń w procedurach azylowych. Usprawniona praktyczna współpraca powinna pozwolić ograniczyć biurokrację związaną z udzielaniem azylu i skrócić czas trwania procedur.

4.1.1 Ustanowienie Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) to działanie pożądane, które – choć struktura ta dopiero raczkuje – świadczy o ogromnym potencjale współpracy między państwami członkowskimi. Pierwsze działania EASO dotyczą w szczególności pomocy i szkoleń. Komitet zachęca EASO do szybszego rozwoju możliwości operacyjnych. Pilne i niezbędne wzmocnienie możliwości EASO musi być także skoordynowane z planowaniem i tworzeniem Funduszu na rzecz Azylu i Migracji. Delegowanie pracowników i działania podejmowane w sytuacjach nadzwyczajnych mogłyby poprawić rozpoznawalność tej struktury oraz zaufanie do niej. Przewidziane coroczne sprawozdanie mogłoby przyczynić się do uzyskania istotnych danych w zakresie azylu. Komitet chciałby, aby w sprawozdaniu tym uwzględniano liczne dowody, jakich mogą dostarczyć organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w tej dziedzinie.

4.1.2 Komitet zachęca EASO, by szybko rozwinął system gromadzenia informacji z krajów pochodzenia imigrantów. Dzięki temu państwa członkowskie mogłyby w każdym momencie dysponować wiarygodnymi i porównywalnymi danymi, co ułatwi procedury, sprawiając, że staną się one szybsze i być może sprawiedliwsze. Podobnie też trzeba przewidzieć niezależną ocenę tych informacji.

4.1.3 Choć wzmocnienie EASO to inicjatywa pożądana, nie powinno ono uniemożliwić państwom członkowskim rozwoju ich własnych instytucji i możliwości zarządzania problemami azylowymi. Zgodnie z logiką zachęt wzmocnieniu EASO powinno towarzyszyć wdrożenie mechanizmów mających na celu zapewnienie większego otwarcia władz krajowych na współpracę europejską i skuteczne zarządzanie wyzwaniami w dziedzinie azylu.

4.1.4 Sytuacje kryzysowe pozwalają sprawdzić stosowność rozwiązań instytucjonalnych – wyniki w przypadku polityki azylowej są nienajlepsze. Ogólnie rzecz biorąc, Unia Europejska i państwa członkowskie są słabo przygotowane do przyjmowania nadzwyczajnych fal uchodźców, choć prosta analiza pokazuje, że fale te są przewidywalne, przynajmniej jeśli chodzi o punkty napływu do UE. Komitet zaleca, by zwrócić większą uwagę na wzmocnienie możliwości państw członkowskich w największym stopniu narażonych na napływ uchodźców, czy będzie on normalny, czy nadzwyczajny.

4.1.5 Pożądane jest kontynuowanie i pogłębianie współpracy EASO z innymi wyspecjalizowanymi agencjami UE, takimi jak Frontex. Komitet nalega, by EASO zwrócił szczególną uwagę na kwestię praw podstawowych osób, z którymi ma bezpośredni lub pośredni kontakt. Niezbędna jest współpraca z Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, jeśli ma zostać osiągnięta równowaga strukturalna i operacyjna między poszczególnymi instrumentami polityki azylowej.

4.1.6 Komitet popiera ideę wykorzystania mechanizmu ochrony ludności w przypadkach nadzwyczajnych przepływów migracyjnych. Możliwość ta nie powinna jednak osłabiać woli władz krajowych do tworzenia solidnych systemów azylowych, które będą w stanie stawić czoła zmienności napływu uchodźców.

4.1.7 Priorytetem powinno być wykorzystanie środków finansowych z obecnego roku finansowego w celu skutecznego wdrożenia odnowionego pakietu legislacyjnego. Niemniej jednak Komitet pragnie zwrócić uwagę, że należy nadal wzmacniać zdolności państw członkowskich zmagających się z napływem uchodźców. Jako że sytuacja geopolityczna państw, z których uchodźcy ci się wywodzą, nadal jest niestabilna, nie można oczekiwać znacznego spadku liczby uchodźców. Ważne jest zatem, by jednocześnie wzmacniać systemy państw narażonych na napływ uchodźców oraz podejmować wysiłki w zakresie harmonizacji i stosowania prawodawstwa. Aktualne projekty, z których większość jest innowacyjna, powinny być kontynuowane i powinno się przeznaczać na nie odpowiednie wsparcie. Brak jednoznacznych wyników osłabiłby wiarę państw członkowskich we wsparcie UE i wpłynęłoby na ich chęć do większego angażowania się w przyszłości.

4.1.8 Od 2014 r. państwa członkowskie będą miały do dyspozycji nowy Fundusz na rzecz Azylu i Migracji. Komitet zachęca Komisję do rozpoczęcia poważnego dialogu z państwami członkowskimi w celu dokładnego określenia potrzeb i priorytetów na poziomie krajowym. Jest niezbędne, by w dialogu tym uczestniczył Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny jako przedstawiciel zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego oraz Komitet Regionów i

władze lokalne. Programowanie tego funduszu musi jasno wskazywać potrzeby i priorytety państw członkowskich oraz dostępne zasoby i instrumenty. Ponadto Komitet sądzi, że obowiązek corocznego sporządzania sprawozdań z wykorzystania funduszy zwiększy poczucie odpowiedzialności państw członkowskich i zachęci je do tym bardziej zdecydowanego realizowania celów polityki azylowej.

4.1.9 Komitet stwierdza, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego mają trudności w dostępie do niezbędnych funduszy na wdrażanie projektów, które mogą mieć znaczny wpływ lokalny. Należy uprościć procedury, aby ułatwić udział społeczeństwa obywatelskiego i osób ubiegających się o azyl.

4.1.10 Komitet popiera zamiar Komisji, by przekazać dostępne środki przede wszystkim krajom aktualnie zmagającym się z napływem uchodźców. Rozwiązanie to pozwoli stymulować zaangażowanie tych państw i wzmocnić istniejące możliwości. Ponadto jest doskonałym przykładem wdrożenia w praktyce kluczowej zasady polityki azylowej, jaką jest solidarność.

4.1.11 W tym samym duchu Komitet w pełni popiera zachęty finansowe, które miałyby być przyznawane państwom członkowskim, podobne do wykorzystywanych obecnie przy przesiedlaniu pewnych kategorii uchodźców (grup i osób szczególnie narażonych, objętych regionalnymi programami ochrony) i stanowiące rekompensatę dla państw członkowskich, które zgodzą się na relokację osób korzystających z ochrony międzynarodowej z innego państwa członkowskiego.

4.1.12 Niezbędne jest także uzupełnienie dostępnych środków innymi źródłami finansowania, takimi jak Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego. Ponadto Komitet zaleca, by w projekty w większym stopniu włączyć zorganizowane społeczeństwo obywatelskie oraz władze lokalne i regionalne.

4.2 Komitet popiera wysiłki mające na celu reformę rozporządzenia dublińskiego. Liczne elementy, zgłaszane w szczególności przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, wskazują na to, że system ten nie prowadzi do realizacji wyznaczonych celów. Decyzje i zalecenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka mają też podstawowe znaczenie w dyskusjach nad reformą tego rozporządzenia, które będą niezbędne w średnim i długim okresie. Komitet jest otwarty na dyskusje i popiera wszelkie wysiłki mające na celu analizę, ocenę i wskazanie najbardziej odpowiednich uregulowań i instrumentów reagowania. Odniesienie do praw podstawowych jako priorytetowego kryterium w ocenie systemu dublińskiego jest w jak największym stopniu pożądane.

4.3 Jeśli chodzi o relokację osób ubiegających się o objęcie ochroną międzynarodową, Komitet sądzi, że nie jest ona konieczna, gdy osoby te mają zapewnione godne warunki w państwie, w którym złożyły wniosek i w którym wnioski są szybko rozpatrywane. Trzeba wzmocnić zdolności państw członkowskich w zakresie przyjmowania uchodźców. Jeśli tak się nie stanie, użyteczny mógłby okazać się dobrowolny, oparty na zachętach, mechanizm relokacji.

4.3.1 Choć istnieje względna zgoda co do konieczności relokacji osób korzystających z ochrony międzynarodowej, państwa członkowskie współpracują bez większego przekonania. Projekt

pilotażowy popierany przez Komisję Europejską nie pozwolił na stworzenie skutecznego mechanizmu relokacji. Komitet zachęca Komisję Europejską, EASO i państwa członkowskie do kontynuowania współpracy w ramach tego projektu i zaleca przekształcenie go, na zasadzie dobrowolności, w stały program. Niezbędne jest także określenie i zastosowanie zachęt, które umożliwią poprawę udziału państw członkowskich w takim stałym programie. Zakres i uzasadnienie tych zachęt musi być przedmiotem zaplanowanej oceny ze strony Komisji.

4.4 Wprowadzenie wspólnego rozpatrywania wniosków o udzielenie azylu mogłoby zapewnić użyteczne narzędzie wdrażania polityki azylowej. Komitet z zainteresowaniem oczekuje wyników oceny przeprowadzanej przez Komisję Europejską w odniesieniu do tej kwestii, złożonej zarówno pod względem prawnym, jak i operacyjnym. Komitet sądzi, że wspólne rozpatrywanie wniosków mogłoby stanowić właściwą odpowiedź na problem wahań w przepływach azylowych. Ponadto mogłoby stworzyć standardową procedurę, na której państwa członkowskie mogłyby się opierać, realizując swe własne działania. Komitet sądzi, że trzeba promować wspólne rozpatrywanie wniosków oraz jednocześnie wzmocnić zdolności krajowe, pod warunkiem, że wyniki tej oceny skutków zostaną wzięte pod uwagę. Zdolności te wychodzą poza samo tylko rozpatrywanie wniosków i państwa członkowskie należy zachęcać, by dalej odgrywały aktywną rolę we wszystkich dziedzinach polityki azylowej.

4.5 Komitet przyjmuje z zadowoleniem zastosowanie mechanizmu, o którym mowa w dyrektywie w sprawie tymczasowej ochrony, o ile zostaną spełnione wymagane warunki. Choć rzadkie, nadzwyczajne fale uchodźców są przyczyną sytuacji kryzysowych, z którymi instytucje europejskie i krajowe muszą nauczyć się sobie radzić. Komitet zwraca ponadto uwagę na praktyki związane z działaniami ratunkowymi i przypomina, że należy w pełni przestrzegać zasady non-refoulement.

4.6 Komitet przyjmuje z zadowoleniem poziom rozwoju i dojrzałości polityki azylowej, jaki zaobserwowano w przypadku Grecji. Narzędziami mającym na celu karanie przypadków naruszenia prawa europejskiego muszą towarzyszyć środki wspierające. Komitet zachęca Komisję Europejską i wyspecjalizowane agencje do przyjęcia proaktywnego i zapobiegawczego podejścia w stosunku do państw, które muszą poprawić funkcjonowanie ich systemów azylowych. Choć program pomocy dla Grecji stanowi ważny krok naprzód, trzeba nadal odpowiednio go finansować. Przypadek Grecji i przypadek Malty stanowią próbę dla polityki azylowej. Jeśli państwom członkowskim i instytucjom europejskim nie uda się wcielić w życie zasady solidarności z państwami zmagającymi się z dużym napływem uchodźców, wspólna polityka azylowa okaże się porażką z poważnymi konsekwencjami dla wielu osób w bardzo trudnej sytuacji. Należy zróżnicować, zwiększyć i skoordynować pomoc.

4.7 Komitet zaleca wzmocnienie systemu dublińskiego, zwłaszcza w zakresie poprawy monitorowania i stworzenia mechanizmu wczesnego ostrzegania. Narzędzia te mogą pomóc państwom członkowskim lepiej przygotować się na napływ uchodźców i skutecznie skoordynować politykę azylową. Muszą one być wyraźnie dostosowane do potrzeb państw członkowskich, w świetle konieczności przestrzegania praw podstawowych uchodźców.

4.8 Lepsze zarządzanie granicami i lepsza polityka wizowa mogłyby przyczynić się do konsolidacji polityki azylowej. Komitet wyraża zadowolenie z postępów osiągniętych w tej dziedzinie, ale sądzi, że klauzula ochronna umożliwiająca zawieszenie ruchu bezwizowego dla obywateli danego państwa trzeciego, mogłaby okazać się problematyczna, nawet jeśli konieczne byłoby przedstawienie danych udowadniających, że brak wiz prowadzi do nadużywania systemu azylowego.

Bruksela, 11 lipca 2012 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON
